Europski parlament
2019-2024

Odbor za prava žena i rodne ravnopravnosti

2020/2017(INI)

21.4.2020

NACRT MIŠLJENJA

Odbora za prava žena i rodne ravnopravnosti

upućen Odboru za kulturu i obrazovanje

o umjetnoj inteligenciji u obrazovnom, kulturnom i audiovizualnom sektoru (2020/2017(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Maria da Graça Carvalho

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i rodne ravnopravnosti poziva Odbor za kulturu i obrazovanje da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

A. budući da je rodna ravnopravnost jedno od temeljnih načela Europske unije utvrđenih u Ugovorima i da se treba odražavati u svim njezinim politikama, među ostalim u obrazovanju, kulturi i audiovizualnom području;

B. budući da se rodne nejednakosti i diskriminacija ponavljaju kroz oblikovanje i uporabu sustava umjetne inteligencije te unos podataka u te sustave; budući da nepotpuni skupovi podataka i pogrešne predrasude mogu narušiti argumentacijsku logiku sustava umjetne inteligencije i ugroziti rodnu ravnopravnost u društvu;

C. budući da se rodne nejednakosti stvaraju i ponavljaju putem jezika i slika koje šire mediji i aplikacije zasnovane na umjetnoj inteligenciji; budući da su obrazovanje, kulturni programi i audiovizualni sadržaji ključni alati u borbi protiv rodnih stereotipa;

D. budući da su žene u sektorima umjetne inteligencije nedovoljno zastupljene, bilo u razvoju ili korištenju; budući da puni potencijal vještina, znanja i kvalifikacija žena u područjima digitalizacije, umjetne inteligencije i IKT-a (informacijske, komunikacijske i tehnološke) može doprinijeti jačanju europskog gospodarstva; budući da žene na globalnoj razini čine samo 22 % stručnjaka u području umjetne inteligencije; budući da nedostatak žena u razvoju umjetne inteligencije ne dovodi samo do većeg rizika od pristranosti, već i Europsku uniju uskraćuje za njihov talent, viziju i resurse te stoga predstavlja prepreku inovacijama;

1. smatra da umjetna inteligencija ima velik potencijal za promicanje rodne ravnopravnosti, pod uvjetom da se ukloni svjesna i nesvjesna pristranost; naglašava da se umjetnom inteligencijom trebaju poštovati načela i vrijednosti jednakosti i nediskriminacije između žena i muškaraca; nadalje naglašava važnost pristupa utemeljenog na riziku i stalnog praćenja postojećih i novih algoritama;

2. poziva na politike usmjerene na povećanje sudjelovanja žena u područjima povezanima sa znanošću, tehnologijom, inženjerstvom i matematikom (STEM) kao i umjetnom inteligencijom te usvajanje višerazinskog pristupa za uklanjanje rodnog jaza na svim razinama obrazovanja i zapošljavanja u digitalnom sektoru;

3. poziva Komisiju i države članice da pri izradi politike i zakonodavstva uzmu u obzir umjetnu inteligenciju iz rodne perspektive te da po potrebi prilagode postojeće zakonodavstvo, uključujući programe EU-a;

4. poziva Komisiju i države članice da osmisle političke mjere kojima će se u potpunosti obuhvatiti rodna dimenzija, kao što su kampanje za podizanje svijesti, programi osposobljavanja i nastavni planovi, koji bi građanima trebali pružiti informacije o načinu rada algoritama i njihovu utjecaju na svakodnevni život građana;

5. naglašava važnost razvoja i uvođenja aplikacija umjetne inteligencije u obrazovnim, kulturnim i audiovizualnim sektorima u vezi s prikupljanjem preciznijih i prema spolu

razvrstanih podataka te primjenom suvremenih tehnika strojnog učenja za uklanjanje pristranosti kako bi se, ako je to potrebno, ispravila stereotipna rodna pristranost koja bi mogla imati negativne učinke;

6. naglašava potrebu za raznolikim skupinama programera i inženjera koji surađuju s glavnim akterima u obrazovnom, kulturnom i audiovizualnom sektoru kako bi se spriječilo nenamjerno uključivanje rodne i kulturne pristranosti u algoritme, sustave i aplikacije umjetne inteligencije.